

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Rik van den Bos
Titel	Een geschenk uit de hemel
Jaar	2014
Uitvoering	Berg&Bos / Erik Snel

Copyright (C) 2014 by Rik van den Bos

rik van den bos

een geschenk
uit de
hemel

met liedteksten van jan groenteman

Personages

Carlo

Kyra

Emiel

Marga

De muzikant

I de ontmoeting

Een rituele plek, een enorme vijver in de vorm van een perfecte cirkel grenst naadloos aan de oppervlakte. Een muzikant als exotische verschijning bespeelt een keytar. Carlo op wc. Kyra zit ergens en doet iets voor zichzelf.

CARLO

Weet je, Kyra, ik moet iets kwijt.

Ik ben nog nooit zo ver van huis geweest.

Dat weet jij natuurlijk ook wel, maar ik wil het je toch nog even zeggen, en iets zei me dat ik dat het beste nu kon doen.

Ik ben eigenlijk nooit weggeweest. Ja, één keer in zo'n bus vol met urenlang snoepende kinderen... 's Zo slecht voor je tanden...

God, wat ben ik blij dat ik jou ontmoet heb.

En hoelang geleden heb ik jou ontmoet, Kyra, hoelang geleden. Eens even denken.

Drie jaar geleden. Drie jaar geleden heb ik je ontmoet.

En waar? Waar?

Nou, om precies te zijn in de trein...

Wie had gedacht dat we na die ontmoeting samen nog eens op reis zouden gaan? Nou, ik niet. Mijn leven leed aan een ziekelijke slaapzucht indertijd.

Wat moet ik zeggen? Ik was dof en had al mijn glans verloren. Maar toen kwam jij.

Ik heb lang gedacht dat mijn leven zo'n film was waarin een man anderhalf uur lang als een geslagen hond door de regen loopt.

Het is lang maandag geweest, dat probeer ik te zeggen.

Mijn leven was één langgestrekte maandag maar nu is het dinsdag, Kyra. Het is dinsdag en wie weet wordt het snel zondag.

Vind jij het nog altijd wel leuk, Kyra?

Daar twijfel ik wel eens aan. Jij twijfelt ook, dat weet ik ook, maar ik vind het nog leuk.

Heel leuk zelfs.

Heel erg leuk.

Heel heel erg leuk.

Heel heel heel...

Enfin, even au serieux:

Gek genoeg heb ik me nooit opgesloten gevoeld, daar, in dat kleine appartementje in de stad. En er zijn tijden geweest dat ik zeker wist dat niemand me er ooit nog uit zou gaan krijgen. Opgesloten... puh, het idee. Ja, als ik naar buiten ging en de voordeur achter me dichtdeed voelde ik me opgesloten. Opgesloten met de rest van de wereld, en zó zat het.

Wees niet bang, ik ga je niet ten huwelijk vragen vanaf een wc-pot, maar bedanken wil ik je evengoed. Nou, dat eigenlijk ook niet echt. Bedanken... alsof je me een cadeautje gegeven hebt. Ik wil het je gewoon laten zien. Dat ik er best goed in geworden ben, in dat 'leven'. Of in dat 'so-called-life' zoals ze in een Amerikaanse film zouden zeggen. Sjonge jonge...

Stilte

Hé! Ik heb een gedachte!

Hoeveel mensen zouden er elke ochtend op de wc zitten.

Ja, dat denk ik nu.

Hoeveel mensen zouden er elke ochtend, zo tussen zes en zeven, voor ze naar hun werk gaan op de wc zitten en hun drol alvast de stad in spoelen, als voorbode van alle shit die nog komen gaat. *spoelt door* Wat denk jij, Kyra.

komt de wc uit (lapje wc-papier ergens) Kyra? Kyr?

KYRA

Ik weet het niet, Carlo.

CARLO

Vind je het geen goeie gedachte?

KYRA

De gedachte is heel origineel...

CARLO

Ik zie dat soort dingen voor me, moet je weten. Eerst zo'n typisch stadsbeeld en dan daaronder zo'n grote rioolbuis waar 'Woessjij'. Ik heb dat niet altijd gehad, geloof ik.

KYRA

Typisch.

CARLO

Tsja.

KYRA

geïrriteerd Ja, daar heb je het al! Ik voel me hier alweer thuis. We komen nota bene net aan! We moeten godverdomme nog inchecken en ik voel me alweer thuis

CARLO

Ja?

KYRA

Ja!

CARLO

Fijn.

KYRA

Jij bezit de grijze gewoonte om iedereen om je heen binnen vijf minuten het gevoel te geven dat'ie gewoon lekker thuis zit. Je komt ergens aan en je gaat gewoon onverstoord verder met wat je altijd doet.

CARLO

Wat is dat dan?

KYRA

Weet ik veel, schijten en stompzinnige gedachten hebben. Zoiets.

Stilte

Daarom ga ik niet elf uur in het vliegtuig zitten om me hier de hele tijd lekker thuis te kunnen voelen...

CARLO

Sorry.

KYRA

O, God. Ik ga koffie zoeken. Of bier.

Kyra af. Carlo alleen. Kijkt een beetje schaapachtig om zich heen. Emiel op.

Helemaal thuis.

EMIEL

Hee Hallo.

CARLO

Hallo.

EMIEL

Landgenoten?

CARLO

Ja.

EMIEL

Welkom in Aurelia.

CARLO

Dankjewel.

EMIEL

Van waar?

CARLO

De hoofdstad.

EMIEL

Ik kom uit het midden van het land

CARLO

Ah, het midden van het land. Veel van gehoord. Lekker centraal. Alles is dichtbij, behalve de zee. Die is ver weg.

EMIEL

Ja.

Stilte

EMIEL

Watermanagement.

CARLO

Wat?

EMIEL

Ik zit in het watermanagement. Dijken, meren, sloten, rivieren, je weet wel: water.

CARLO

Ja.

Stilte

EMIEL

Jij bent geen prater. Spreek je de taal van hier wel een beetje?

CARLO

Nee.

EMIEL

Spreek je Engels?

CARLO

Ja.

EMIEL

Daar heb je hier dus niets aan.

Zorg ervoor dat je de basiswoorden kent.

'Ja', 'nee', 'links', 'rechts', 'hoeveel kost dat...'

CARLO

Okee.

EMIEL

En als je verder nog iets nodig hebt, hoor ik het wel.

CARLO

Zoals wat?

EMIEL

Weet ik veel, een woordenboek. Gewoon iets...

CARLO

Ik ben hier met mijn vriendin.

EMIEL

Heb je dan niets nodig?

CARLO

Volgens mij niet veel.

Marga op met veel bagage

CARLO

Hallo.

MARGA

Och, kijk nou uit! Landgenoten!

EMIEL

trots alsof hij ze uitgevonden heeft Jaja.

MARGA

Wat goed. Waar komen jullie vandaan?

EMIEL

Ik kom uit het midden van het land en hij komt uit de hoofdstad.

MARGA

Ik woon in het zuiden. Hartstikke leuk, natuurlijk.

EMIEL

Welkom in Aurelia. Emiel.

MARGA

Marga.

CARLO

Carlo.

Kyra op met koffie

MARGA

Hé, kijk daar!

EMIEL

Koffie!

CARLO

Kyra!

KYRA

Er staat daar een koffiestalletje.

EMIEL

Ja, natuurlijk. Ze zijn hier ook niet gek.

MARGA

Jij hoort vast ook bij de club!

Er zit iets in de lucht

Er zit iets in de lucht

En er bloeit iets in mijn hart

We kunnen niet meer terug

Nu de film is gestart

Ik ken je niet zo goed

Maar ik heb je goed gezien

Ik weet ook niet hoe het moet

Maar dat maakt niet uit misschien

Je bent zo dicht bij mij

Maar ik raak je nog niet aan

En ik weet nog hoe je zei:

't is nu of nooit

We moeten gaan

Er zit onrust in mijn bloed

Maar ik blijf nog even staan

Omdat ik niet bewegen wil

Omdat ik bang ben dat het dan voorbij zal
gaan

We staren naar elkaar
Want alles heeft een nieuwe gloed
We lijken veertien jaar
En ik ken je niet zo goed

Zoveel ruimte om ons heen
't Is of de aarde niet meer draait
Alsof de tijd hier niet beweegt
Alsof de wind heel anders waait

Je bent zo dicht bij mij
Maar ik raak je nog niet aan
Omdat ik niet bewegen wil
Omdat ik bang ben
dat het dan voorbij zal gaan

Er zit iets in de lucht
En er bloeit iets in mijn hart
Er zit iets in de lucht
En er bloeit iets in mijn hart

KYRA

Ik ben met hem, hij heet Carlo.

EMIEL

Hoe is dat nou, een vriend zonder taalgevoel?

MARGA

We hebben *nét* kennis gemaakt.

KYRA

over Carlo Trekt u zich maar niks van hem aan, hoor.

MARGA

Zeg maar 'je'.

KYRA

Carlo blinkt niet uit in eerste indrukken.

MARGA

Hij heeft nog niets raars gedaan.

KYRA

Dat valt dan weer mee.

MARGA

Is het zo erg?

CARLO

Nee, hoor.

EMIEL

De koffie is hier best te drinken. Niet zo lekker als die gebrande rommel die ik thuis de hele dag drink, maar best lekker.

Thuis drink ik koffie, jongen... Het lijkt nondeju wel vergif. Zo drink ik mijn koffie nu eenmaal graag. Sterk. Dat is een gewoonte. Loeisterke koffie drinken. En zie gewoontes maar eens te veranderen.

ineens tot Kyra Ik ben Emiel.

KYRA

Dag Emiel. Dag...

MARGA

Marga.

KYRA

Allemaal landgenoten...

CARLO

Ja.

EMIEL

Welkom in Aurelia.

KYRA

Dankjewel.

EMIEL

En! Spreken jullie de taal een beetje?

KYRA

Ik heb de basis een beetje onder de knie uit een boekje.

MARGA

Is verstandig, hoor. Anders verstaan ze er niks van.

EMIEL

Klopt.

MARGA

Maar probeer geen zinnen te maken. Die zinsbouw. Ze doen hier maar wat met de werkwoorden.

EMIEL

Het is een marteling! Wat doen jullie?

KYRA

Hoezo?

EMIEL

Ik ben van het watermanagement. Je zou het misschien niet zeggen, maar ook water vindt het fijn als het verteld wordt wat het moet doen. Haha.

MARGA

Ik heb altijd voor de klas gestaan.

KYRA

Nu niet meer?

MARGA

Ik wil nog wel een keer een kinderboek schrijven. Maar ja.

EMIEL

Maar wat?

MARGA

Niks.

EMIEL

Nou, schrijf dan een kinderboek.

KYRA

Ik studeer. Carlo zoekt een baan.

CARLO

Ja.

Iedereen wil koffie, maar er staan maar twee bekertjes.

KYRA

Carlo, haal even koffie bij.

CARLO

Bij dat stalletje?

KYRA

Ja, Carlo. Bij dat stalletje?

CARLO

Waar is dat precies?

KYRA

Gewoon daar.

Carlo blijft onzeker staan kijken.

EMIEL

Dáár.

KYRA

Je ziet het vanzelf.

Carlo af

KYRA

Carlo is niet zo'n avonturier.

MARGA

aan Emiel Goede reis gehad?

EMIEL

Ik zit hier al weken.

MARGA

Zo.

KYRA

Wij komen net aan.

MARGA

Nou, ik ook. Dat heeft nog heel wat voeten in de aarde gehad.

EMIEL

Tsja, als je de taal niet spreekt...

MARGA

Die spreek ik wel.

KYRA

Wij zijn net geland. Stap je van die droge kille vliegtuigairco recht de brandende hitte in. Je weet niet wat je overkomt. Gelukkig waren de mensen erg aardig.

MARGA

Ja, die airco altijd. Van mij zouden ze dat soort luxe af mogen schaffen.

EMIEL

Als er geen aircontrol in het vliegtuig zou zitten, zou iedereen doodvriezen.

MARGA

Dan is het toch wel handig.

EMIEL

Hoe heet jij eigenlijk?

KYRA

O, sorry. Kyra.

EMIEL

Kyra.

MARGA

Mooie naam. En je vriend heet Carlo, hè?

KYRA

Ja. Carlo.

MARGA

Ik ben niet zo goed met namen. Ik ben een gezichtenmens.

KYRA

Dat herken ik wel.

EMIEL

Ik niet. Ik ben beter in namen.

Carlo terug met de koffie

MARGA

Ah!

EMIEL

De koffie.

CARLO

Ja.

Emiel grist de koffie uit Carlo's handen.

EMIEL

Dank je wel. Wil je zelf niet?

KYRA

Moeten we bij jou inchecken?

MARGA

Inchecken. Dat is een goeie.

EMIEL

Nee, daar heb ik natuurlijk niets mee te maken.

KYRA

Nee, omdat je iedereen zo welkom loopt te heten.

EMIEL

Ik kom hier vaker, dus ik help wel eens hier en daar. Gewoon, dingetjes.

KYRA

Maar bij wie moeten we dan inchecken?

EMIEL

Bij de beheerder.

MARGA

Waar is die?

EMIEL

Geen idee.

MARGA

O, jee!

KYRA

We moeten dat wel even snel doen.

EMIEL

Dat kan later. Weet je wat? Ik regel dat we zo meteen samen kunnen eten...

MARGA

en carlo Ja!

KYRA

Ik wil inchecken.

MARGA

Ik doe het ook pas lekker straks, joh.

KYRA

Ik hoef nu nog niets te eten.

CARLO

Straks toch wel?

MARGA

Ik vind het ontzettend gezellig om met zijn allen te eten.

KYRA

Laten we het maar doen dan.

EMIEL

Alleen als je wilt, hoor. Anders hoeft het voor mij ook niet.

KYRA

Ik vind het leuk.

MARGA

verheugd Echt?

CARLO

Ja, ze vindt het wel leuk.

MARGA

Nou, vooruit met de geit dan!

EMIEL

tegen Kyra Ben je er echt voor om samen te eten?

KYRA

Jawel, hoor. Wat is dat toch altijd met die groepsvorming?

CARLO

Groepsvorming? Hoe bedoel je?

EMIEL

Een beetje mens weet dat je anderen nodig hebben om sterk te staan. Om je omgeving naar je hand te kunnen zetten heb je macht nodig, voor macht heb je organisatie nodig, voor organisatie heb je de groep nodig en de groep smeed je samen uit taal. Als mens heb je dus maar één ding nodig: taaalgevoel.

MARGA

God, wat is het toch prachtig dat we hier zo met z'n vieren staan te praten.

De wegen die wij allemaal gegaan zijn, en nu zijn we hier. Ik zie een heel lijnenspel voor me moet je weten.

CARLO

Ik ook.

MARGA

...waarin wij allemaal als onbekenden van elkaar onze eigen bochten draaien.

En hier kruisen we elkaar. Hier staan we tegenover elkaar en kijken elkaar aan. Na alle pieken en dalen.

CARLO

Tja...

KYRA

Het was niet stom bedoeld hoor, van die groepsvorming. Het valt me gewoon op.

MARGA

En nu staan we oog in oog met open armen klaar om elkaar te leren kennen.

EMIEL

O, je hoeft je echt niet te verontschuldigen, hoor.

KYRA

Dat doe ik ook helemaal niet.

EMIEL

Het klonk een beetje als 'sorry'.

KYRA

Ik zei absoluut geen sorry.

MARGA

Er zijn talen waarin het woord 'sorry' niet eens bestaat. Ikzelf vind dat zo bezopen. Als je mans genoeg ben om iemand te slaan, moet je ook gewoon sorry durven zeggen.

CARLO

Misschien slaan ze elkaar daar niet.

MARGA

Jaja...

Stilte

CARLO

Het is wel mooi hier, zeg.

EMIEL

Jazeker. En of dat het hier mooi is.

MARGA

De hele weg hiernaartoe was al zo prachtig. Ik zag ze, toen ik hier aankwam, aan de oever van de rivier een heel groot vuur aanleggen. Ze maakten een herrie. Prachtig.

KYRA

O, daar heb ik iets van gehoord. Ze staan stil bij de komst van de volle maan.

EMIEL

Ja, ze zijn nogal van de rituelen, hier. Terwijl, in wezen zijn het net zulke nihilisten als wij.

MARGA

Nihilisten?

EMIEL

Mensen die nergens in geloven.

MARGA

Nergens in geloven...

Dat is nogal wat. Daar kan ik me nou niks bij voorstellen.

EMIEL

Eerst konden ze alle steun van boven goed gebruiken, zo arm dat ze hier waren.

KYRA

Zijn ze nu niet arm meer dan?

EMIEL

Nou, ik zie wel vooruitgang, hoor. Er gebeurt veel in deze regio. En zodra ze het hier op aarde een beetje kunt rooien, wordt dat leven hierna ook ineens een stuk minder interessant. Dat hijgerige naar boven gaat er in ieder geval een beetje vanaf. Net als bij ons. Het enige waar de gemiddelde priester nog voor knielt is het iele witte lichaampje van één van zijn misdienaartjes.

KYRA

Wat armoedig.

EMIEL

Armoedig? Die rituelen? Nee, joh, ze zijn juist prachtig. Zo laten ze de jonge mannen, ingesmeerd met mest om ze kracht te geven, over de rug van een rij spekgladde runderen rennen. Soms wel dertig achter elkaar. Als dat hem zonder te vallen lukt, wordt hij een maza.

CARLO

Een maza?

EMIEL

Een man. Het is ontzettend indrukwekkend om dat te zien. Hoelang zijn jullie hier?

KYRA

We hebben zes weken om rond te reizen.

EMIEL

O jammer. Dan kun je dat net niet zien.

MARGA

En met volle maan? Wat gebeurt er dan?

EMIEL

In de nacht van de volle maan verschijnen de geesten van de voorouders aan de rand van de rivier. De mensen van hier binden cocons van motten aan hun enkel. Die ratelen als je ze beweegt. Met die cocons aan hun voeten, dansen ze zichzelf in trance. Ze gaan door alle lagen van de uitputting heen, om uiteindelijk num teweeg te brengen. Een overweldigend gevoel van energie.

CARLO

Heb jij dat ook ooit gedaan?

EMIEL

Nee. Maar ik heb het wel gezien.

KYRA

En dan?

EMIEL

Tja, wat je vaak ziet is dat de ogen recht door je heen kijken. Ze herkennen de mensen om hen heen alleen nog aan hun geur en hun bloed. Ze pakken de aarde vast, omdat ze daarin het bloed van hun voorouders kunnen voelen. Zo spreken ze met hen. Zo vragen ze om raad of om genezing. Ze dansen net zolang tot een voorouder een vast vorm aanneemt en ze ze echt kunnen zien.

CARLO

Heb jij dat ook gezien?

Emiel loopt rond, de groep volgt als een kudde schapen.

EMIEL

Nee. Maar zichzelf lijken het wel te zien.

MARGA

Geloof je dat?

EMIEL

Hahaha. Nou. Ik weet het niet. Als zij het zelf geloven vind ik het prima.

KYRA

Ik geloof in mezelf.

EMIEL

Jaja...

MARGA

Nou, ik ben in ieder geval nergens bang voor. Ik begroet dit leven met een volmondig 'ja!'. Er is nog tijd genoeg om je zorgen te maken.

KYRA

Zeg dat wel.

MARGA

Nou en of.

KYRA

Die gebruiken daar aan de rivier, vinden hun oorsprong duizenden jaren terug. Als ik eraan denk hoe oud sommige dingen zijn word ik knettergek!

MARGA

Ja, ik ook.

EMIEL

Ja, heel mooi. Maar eerlijk is eerlijk...

Ze hebben hier honderdachtenvijftig officiële feestdagen. Dat schiet natuurlijk niet op. De economie hier verschrompelt waar je bij staat.

Vierenveertig procent van de bevolking is analfabeet.

MARGA

Ik heb een keer stamboomonderzoek gedaan en dat liep ergens in 1600 dood bij een molenaar. Die kon niet schrijven en had alleen een kruisje gezet. Zo mooi dat er honderden jaren terug een molenaar rondgelopen heeft met dezelfde naam als ik. Molenaar Swilling...

EMIEL

Molenaar Swilling, de ongeletterde graandraaier op klompen.

CARLO

Heet jij Swilling?

MARGA

Ja.

KYRA

Wat was je voornaam ook alweer?

MARGA

Marga.

CARLO

Ik heb op school les gehad van een juffrouw Swilling.

KYRA

Zie je wel: ik ben slecht in namen.

MARGA

Nou, ik heb een tante gehad die les gaf op een scholengemeenschap in de hoofdstad...

CARLO

Gehad?

KYRA

Welk vak gaf ze.

MARGA

Duits.

EMIEL

Dan had ze aan Carlo hier een dankbare klant. Met z'n talenknobbel.

MARGA

Ze is een aantal jaar geleden omgekomen bij een ongeval in het Franstalige gedeelte van Zwitserland.

KYRA

Zwitserland. Prachtig land.

EMIEL

Bergen. Veel Bergen. Ook veel tunnels trouwens.

MARGA

aan haar denkend Ans Swilling. Ze miste een waarschuwing...

CARLO

Ja! Ans! Frau Swilling!

MARGA

stomverbaasd tegen Carlo Nee...

CARLO

Ja...

MARGA

Goh, wat is de wereld toch...

EMIEL

Wat?

MARGA

kleintjes Klein.

EMIEL

De wereld is helemaal niet klein.

De wereld is groot.

MARGA

Nee, maar ik bedoel dat mensen met de raarste kronkels aan elkaar verbonden zijn. Je bedenkt het niet.

EMIEL

Nee, je bedenkt het niet, maar dat maakt de wereld nog niet klein.

MARGA

Nee, dat niet, maar...

EMIEL

Maar wat?

MARGA

Niks.

KYRA

Het is maar net hoe je het bekijkt.

EMIEL

Je kunt kijken wat je wilt maar de wereld wordt er niet kleiner van.

KYRA

Jij bent een standvastig iemand.

EMIEL

Ja. Dat wel.

MARGA

tegen Carlo Ik heb net eenendertig uur in de trein gezeten. Zo bizar om langzaam het landschap te zien veranderen. Hoe de bergen zich geleidelijk uitspreiden over de grond tot alles weer vlak en behorizond is. Hoe de zon zakt en rijst op de cadans van de wagon. Heerlijk, ik heb vijftien uur geslapen.

CARLO

tegen Marga O, fijn. Wij komen net uit het vliegtuig. Ik kan totaal niet slapen in openbare ruimtes. Ik heb het gevoel dat iedereen naar me kijkt. Slapen doe ik het liefst in mijn eigen bed, mevrouw.

MARGA

Zeg maar Marga.

CARLO

Slapen doe ik het liefst in mijn eigen bed, Marga.

Carlo en Marga lachen.

KYRA

Waarom lachen jullie?

MARGA

Hij slaapt het liefst in zijn eigen bed.

EMIEL

Wat verwoord die man zijn verlangens toch héérlijk eenvoudig. Echt een eye-opener.

KYRA

tegen Marga Dat hoef je mij niet te vertellen.

CARLO

Ik zei 'Mevrouw' en toen 'Marga'.

EMIEL

Goed zo.

MARGA

Als die jongen graag in zijn eigen bed slaapt, dan is daar niks mis mee, begrepen?

KYRA

Wat nou?

MARGA

Je moet niet zo bot doen.

KYRA

En waar bemoei jij je mee.

MARGA

Dit is een gevoelige jongen.

KYRA

En wat dan nog?

MARGA

Niet vals doen, dat is het enige dat ik zeg.

KYRA

Nou ja, zeg... Doe effe –

MARGA

Nee, doe effe zelf. Dat neerbuigende gedoe hangt me snotverdorie goed de keel uit.

Stilte

EMIEL

tegen Marga Zo, het zuiden des lands, dus...

MARGA

Inderdaad.

KYRA

op Marga Mensen uit het zuiden zijn vaak gemoedelijk.

EMIEL

Mensen uit de hoofdstad zijn arroganter.

KYRA

Er wonen ook veel zuiderlingen in de hoofdstad.

EMIEL

Dat zijn arrogante zuiderlingen.

KYRA

Vind jij ons arrogant.

MARGA

Nee.

EMIEL

Dat niet.

CARLO

Ben jij nou een Bourgondiër?

MARGA

Nou...

EMIEL

Ik ben ook een Bourgondiër. Om een Bourgondiër te zijn hoef je niet uit het zuiden te komen.

MARGA

Dat denk ik ook niet.

EMIEL

Nee.

MARGA

Ik hou wél van het goede leven en ik heb het dan ook prima naar mijn zin. Ik woon in een klein dorp en dat heeft zo zijn voordelen. Als je een feestje geeft is er bijvoorbeeld altijd wel iemand van wie je statafels kunt lenen.

EMIEL

Ik heb zelf statafels.

KYRA

En dat voor een nihilist.

EMIEL

Nihilisme en gezelligheid gaan heel goed samen, dat is een heel groot misverstand wat jij daar aansnijdt!

CARLO

Hoe dan ook: laten we proosten.

Carlo vindt de cocktails die al eerder zijn klaargezet en deelt ze uit.

KYRA

Op een mooie reis.

MARGA

En op onze ontmoeting.

EMIEL

Proost!

Denkend aan Holland

Zie ik brede rivieren

Traag door oneindig laagland gaan

Ze klinken.

CARLO

Ik ben benieuwd hoe het thuis is.

KYRA

Ik ben benieuwd hoe het hier is. Ik kan niet wachten om naar buiten te gaan en alles te verkennen. Reis jij altijd alleen, Marga?

MARGA

Soms ga ik met een vriendin maar meestal wil die niet mee. Mijn man is er vandoor. En met mijn zoon heb ik niet zo'n best contact. Ik ben alleen.

CARLO

Nu ben je bij ons!

MARGA

Dankjewel, Carlo. Dat is erg aardig.

KYRA

En jij bent hier al voor de negende keer, Emiel?

EMIEL

Volgend jaar voor de tiende.

KYRA

Je komt weer terug?

EMIEL

Waarom zou ik ergens anders naartoe gaan? Warm, goedkoop en ik spreek de taal.

KYRA

Ik ben echt benieuwd hoe het hier is.

EMIEL

Ik zal jullie morgen de omgeving wel laten zien.

MARGA

Een rondleiding!

EMIEL

Ja, een rondleiding, ja. Huren we scooters.

CARLO

Scooterrijden? Dat kan ik niet.

MARGA

Kan niet ligt op het kerkhof.

KYRA

We zien het morgen wel.

EMIEL

Wat doe jij toch stroef!

KYRA

Ik doe niet stroef.

allen Jawel, je doet wel een beetje stroef.

KYRA

Ik vind het gewoon een beetje scheef om hier op een scooter tussen de krotten heen te crossen.

allen

Er zit iets in de lucht

en er bloeit iets in mijn hart

Er zit iets in de lucht

en er bloeit iets in mijn hart

Er zit iets in de lucht

en er bloeit iets in mijn hart

Er zit iets in de lucht

en er bloeit iets in mijn hart

Emiel en Marga komen terug van de scootertocht. Helm onder de arm.

MARGA

Het trof me echt om die kinderen te zien spelen in het zand. Dan denk ik: wat heeft een mens toch weinig nodig. In feite.

En zo aanhankelijk. Ze kwamen eigenlijk meteen naar me toe en dromden om me heen alsof ik een voedseltransport van Unicef was. En ik had natuurlijk weer veel te weinig snoepjes bij me. Gebeurt mij weer, sta ik daar met lege handen. Ik geneerde me dood.

Mijn god, ik voel die kleine handjes nog steeds kriebelen over mijn kruin. Ze streelden mijn blonde haren alsof het puur goud was. Ik kon wel foto's blijven maken. En die scooter was voor die kids al helemáál een attractie op zich. Razend interessant natuurlijk. Scooter op. Scooter af. Nog een rondje! Nog een rondje! We hadden daar de hele dag wel kunnen blijven staan.

EMIEL

Ik dank je de koekoek.

MARGA

Ja. Ik zou dat hele spul zo mee naar huis nemen. Ik meen het echt.

Van de volwassenen kon ik niet echt hoogte krijgen. Ik probeerde gewoon steeds even een praatje te maken, en ze zeiden heus ook wel iets terug, maar toch, het had iets plichtmatigs. Ik voelde een afstand. Wantrouwen bijna.

Dat is toch nergens voor nodig?

Jij stond op een gegeven moment wel lang te praten, hè? Met die oude man.

EMIEL

Dat was de dorpsoudste.

MARGA

Hij stond druk te gebaren terwijl 'ie sprak.

EMIEL

Ja, beweging en taal gaan hier nog heel erg samen. Praten is voor die mensen bijna een soort dans.

MARGA

Was 'ie kwaad?

EMIEL

O nee, hoor. Niet per se.

MARGA

Waar ging het over?

EMIEL

O, over van alles. Over van alles.

MARGA

Emiel?

EMIEL

Ja?

MARGA

Dankjewel voor de tour.

EMIEL

Geen dank, Marga.

MARGA

Je weet erg veel van de streek en zijn bewoners.

EMIEL

Ja.

Marga zoekt toenadering tot Emiel.

Carlo op. Last van zijn bovenarmen.

CARLO

Waar is Kyra?

MARGA

Carlo! Gaat het wel?

CARLO

Wow, wat een parcours! Dat zijn hier geen wegen, dat is gewoon aangestampt zand met rotsen er tussen. Halverwege de tocht bleef de vering van mijn scooter hangen. Elke klap die mijn voorwiel te verwerken kreeg, moest ik met mijn eigen armen opvangen. Mijn god.

MARGA

Nou, ik vind anders wel dat Emiel een mooie route uitgekozen heeft.

CARLO

Ik heb me alleen maar op mijn voorvork kunnen focussen.

MARGA

Nu zijn we gelukkig weer terug.

CARLO

Zeg dat wel. Mijn armen.

Ik ben eens gaan kanoën in de Ardennen, kon je kiezen tussen de vier, zes of tien kilometer tocht. Qua kosten maakte dat niet zo gek veel uit, het was volgens mij sowieso nog in de guldentijd. Nou, wij gingen voor de tien kilometer tocht...

korte stilte

Ik zou vanuit deze plek iedereen willen adviseren om voor de vier kilometertocht te kiezen. Mijn armen zijn pap. Waar is Kyra?

MARGA

We weten het niet. Toch Emiel?

EMIEL

Nee, we weten het niet.

Kyra op

CARLO

Kyra!

EMIEL

Ja, waar zat je nou, joh!

CARLO

We waren je kwijt.

MARGA

O, je hebt echt iets gemist!

KYRA

Sorry hoor. Ik ben een belabberde toerist. Ik ontwikkel binnen vijf minuten een niet te overwinnen haat tegen mensen en hun eeuwige gedrag. Mijn interesse trekt me weg van de groep en recht naar dingen die officieel niet het bekijken waard zijn, maar die voor mij een wereld op zich zijn.

MARGA

Heb je er foto's van gemaakt?

EMIEL

'Achter mij aanrijden,' had ik toch gezegd. Zolang je mij volgt kan er ook niets mis gaan.

KYRA

Ik reed achter jou aan, maar ineens zag ik een klein zandweggetje dat zich afscheidde van de onze, en zo, hups, naar de bosrand leidde. Ik twijfelde: achter jou aan blijven rijden of dat zandpaadje op. No offence, maar op de een of andere manier was de keuze doodsimpel, reed ik vrijwel zonder nadenken dat zandpaadje op en tufte richting de bosrand.

MARGA

Je moet wel nadenken voor je iets doet!

CARLO

Dat is nou weer typisch Kyra. Ik ken haar nog zonder frontale cortex, nou je wil niet weten hoe 't er toen aan toe ging. Ze stuiterde van impuls naar impuls. Op een bepaald moment was er echt geen lijn meer in haar handelen te ontdekken. Alle samenhang was compleet verdwenen.

EMIEL

Je moet uitkijken. Als je op de verkeerde plek terecht komt, kun je flink in de problemen komen.

MARGA

Heerst er hier veel criminaliteit?

EMIEL

Op zich niet, maar overal zijn nu eenmaal mensen die niet meteen het beste met je voor hebben. Breng ze niet in de verleiding. Laat waardevolle spullen die je niet nodig hebt thuis en draag je geld op je lichaam. Wat je ook doet: zorg dat de biljetten contact houden met je vlees.

KYRA

Ik kwam in een begrafenis terecht.

MARGA

Hè bah.

KYRA

Nee, nee, het was prachtig. Ik reed dat zijpad op, het bos in. Prachtig was het daar. Het leek wel een tunnel van bomen. Af en toe viel er een streep zonlicht door het bladerdak, maar het meeste licht werd gefilterd door de bladeren, alles had een groene gloed. Ik deed mijn helm af...

MARGA

Nooit doen.

KYRA

...en reed stapvoets door, hoorde hoe de stammen van de bomen het geluid van mijn motortje terugkaatsten. Verderop daalde een lange stoet de berg af.

EMIEL

Ze kwamen van de sterfheuvel.

KYRA

Ze kruisten het bospad als een lang rij mieren. Het voorste groepje droeg een in lakens gewikkelde vrouw op een houten baar. De rest droeg fakkels, bloemen of alleen zijn of haar gedachten, maar iedereen zong. Langzaam en klagend. Plechtig en traag.

EMIEL

Ze kwamen van de sterfheuvel.

KYRA

Ik schakelde mijn scooter uit, en liep met de scooter aan de hand dichterbij naar de stoet. Toen ik vlakbij was passeerde een groepje dat een dikke boom boven hun hoofd meotorste. Zonder op mij te letten liepen ze door. De boom leek zo uit de grond getrokken, het zand hing nog aan de wortels, en viel in klonten op het pad waarop ik stond. Ik stond te kijken en te wachten tot ze waren gepasseerd. Maar twee mensen maakten zich los uit de stoet en maakten een uitnodigend gebaar. Daar ben ik op in gegaan. Ik heb mijn scooter op de standaard gezet, het sleuteltje uit het contact gehaald en verdween met de stoet dieper en dieper het bos in, in de richting van de rivier.

MARGA

Heb je echt geen foto's?

EMIEL

Ze kwamen van de sterfheuvel.

CARLO

Gingen ze die boom ook begraven?

KYRA

Voor elk mens bestaat er hier een ster en een boom.

Als er iemand overlijdt, dan wordt zijn boom met wortels en al uit de grond gehaald en aan de voet van zijn graf gezet. Daar, los van de aarde, sterft de boom samen met zijn mensenbroeder weg. De klagende boom vergaat en hij krijgt in hun rouwliederen een stem. Als er een jong ongetrouwd iemand sterft, klaagt de boom bijvoorbeeld dat hij bedoeld was om een huis van te bouwen en nu staat hij daar: aan de voet van een graf.

EMIEL

Ze kwamen van de –

KYRA

Inderdaad, Emiel, ze kwamen van de sterfheuvel.

MARGA

Wat is dat?

EMIEL

Dat is ginds.

KYRA

Als iemand weet dat hij gaat sterven, begint hij samen met zijn familie aan zijn laatste klim. De stervende wordt daar door de familie achtergelaten, ze nemen afscheid zodat de stervende zich alleen voor kan bereiden op het sterven.

MARGA

Blijft diegene daar dan helemaal alleen achter?

EMIEL

Jazeker. Dat klopt, Marga.

MARGA

Belachelijk.

KYRA

Hoezo?

MARGA

Als je sterft of geboren wordt moet je omringd zijn door je naasten.

KYRA

Hier zijn ze liever alleen. De meeste mensen beginnen met vasten, en ze zitten rustig voor zich uit te kijken.

CARLO

Krijgen ze helemaal niks te eten?

KYRA

Als ze willen wel, maar ze willen niet.

MARGA

Hoezo?!

EMIEL

Om vast afscheid te nemen van het leven. De families zijn vaak arm. Ze willen hun naasten niet tot last zijn.

MARGA

Verschrikkelijk.

KYRA

Waarom toch?

MARGA

Het is mensonterend gewoon.

KYRA

Zo werd dat helemaal niet ervaren, Marga. Door niemand niet. Eigenlijk waren veel van de jongere mensen die ik sprak juist opgelucht. De vrouw die gestorven was, was erg oud. En ze waren blij dat ze nu niet meer hoefde te zien hoe de wereld waarin ze was opgegroeid zou veranderen.

CARLO

Veranderen? Wat gaat er dan veranderen?

MARGA

Alles verandert voortdurend, knul.

KYRA

Er komt hier een dam. Een stuwdam. Ze zijn van plan om daarginds tussen die twee bergtoppen, de vallei af te sluiten met een dam. Die zal het water van de rivier tegenhouden, tot deze hele vallei onder water staat, en de heilige grond van deze mensen verwoest is.

EMIEL

Tja, de stad hier verderop groeit ontzettend snel. Er ontstaan gigantische krottenwijken. Miljoenen mensen klonteren samen. Daar moet natuurlijk ook een lijntje stroom naartoe.

KYRA

Daar valt vast wat anders op te bedenken.

EMIEL

Zeker. Een kerncentrale.

KYRA

Een dam is een ramp. Het zet een heel stuk land blank waar mensen al eeuwen en eeuwen leven.

EMIEL

Het loopt hier juist leeg. Boeren trekken naar de stad op zoek naar een beter leven.

KYRA

Hoe weet jij dat?

EMIEL

Daar zijn cijfers van, Kyra. Er wonen hier nog geen drieduizend mensen. Die worden elders ondergebracht, voor omwille van miljoenen andere mensen. Trouwens, ik heb honger. Zal ik de beheerder eens even vragen een maaltijd voor ons te bereiden?

Emiel loopt weg.

CARLO

Ha lekker.

KYRA

Wij eten niet mee.

CARLO

Heb je al gegeten?

KYRA

We eten wel ergens anders.

EMIEL

Dat zal niet gaan.

Het is Pago Har, weet je nog? De dag van de volle maan. Het sociale verkeer ligt compleet stil. Je zult nergens iets te eten kunnen krijgen.

CARLO

Ik lust wel wat.

KYRA

Het zal vast wel los lopen.

EMIEL

Nou. Succes.

CARLO

O, anders eten we toch wel gewoon hier. Hè, Kyr?

EMIEL

Zeggen jullie het maar. Mij maakt het niet uit.

KYRA

Okee, Carlo, dan eten we toch wel hier.

EMIEL

Ja, wat wordt het nou?

KYRA

We eten hier.

EMIEL

Okee. Geen probleem

Emiel af

MARGA

Ik ga even lekker warm douchen.

Marga af

CARLO

Ik heb je gemist.

KYRA

Ja. Sorry Carlo. Sorry. Heb je wel een beetje een leuke dag gehad?

CARLO

Ja. Jawel. En jij?

KYRA

Ja. Heel leuk. Echt heel leuk.

Carlo geeft Kyra een kus die ze afwezig incasseert.

CARLO

Hé. Rustig nou maar, liefje.

KYRA

Hoezo rustig?

CARLO

Zet die dam nou maar even uit je hoofd.

Stilte

Zullen we anders even samen naar de hut?

KYRA

Nee. Ik loop nog wel even een rondje.

Kyra af. Carlo alleen

Onze taal

Een boom is een boom

Een fiets is een fiets

M'n oom is m'n oom

En niets dat is niets

Een schoen is een schoen

Dit lied is dit lied

Deze lach is een lach

En verdriet is verdriet

Het leven is lastig maar er is een verband

Onze taal houdt ons allemaal bij het verstand

Een kind is een kind

Een lul is een lul

Een vrind is een vrind
Gehakt braad je rul

Een schip heeft een anker
De wereld is groot
Kanker is kanker
Daar gaan mensen aan dood

Het leven is lastig maar er is een verband
Onze taal houdt ons allemaal bij het verstand

De aars is een kringpier
Diarree natte poep
En dit gele ding hier
Een emmer vol snoep

Het leven is lastig maar er is een verband
Onze taal houdt ons bij het verstand
Onze taal houdt ons bij het verstand
Onze taal houdt ons bij het verstand

3 het diner

MARGA

Nou, happy Pago Har dan maar, hè?

CARLO

Jij ook.

MARGA

Hebben ze daar hier ook een liedje voor?

EMIEL

Vast wel.

MARGA

Jij eet met smaak, Emiel. Daar hou ik van. Mensen die met smaak eten, zien het leven wel zitten.

EMIEL

Och...

CARLO

Wij verouderen vooral door de slijtage van ons lichaam bij de spijsvertering. Hoe minder we eten, hoe ouder we worden.

EMIEL

Dan sta ik op het punt om mijn leven drastisch te verkorten.

MARGA

Ik heb een keer gedroomd dat ik in een grote hoge kamer was met een lange volle eettafel. Het leek wel een koninklijk banket. En hoewel het eten uitgeserveerd op tafel stond, was er helemaal niemand. Kaarsen in hoge kandelaars verlichtten bruine glanzende kalkoenen, ergens ver weg in een

gang klonk een schelle lach, direct daarna het breken van een glas. Ik liep met grote afgemeten passen rondjes rond de tafel, terwijl ik dacht: alles wordt koud, alles wordt koud.

CARLO

Als je tanden uitvallen heb je zin in verandering.

EMIEL

Geef die kip 's door. Kip!

CARLO

Ik ben geïnteresseerd in dromen.

EMIEL

Waar je ook bent, overal eten de mensen kip.

KYRA

Op de Noordpool anders niet.

EMIEL

Net zo goed.

CARLO

Zo belichaamt een bestelwagen, binnen de droom, de praktische kant van de zaak.

KYRA

Heb jij ooit een kip op de Noordpool gezien?

EMIEL

Ben jij ooit op de Noordpool geweest?

MARGA

Ik wel, of althans bijna, we waren er nog een eindje van vandaan, het was winter en koud en in de verte gloorde het noorderlicht. Het licht scheurde met psychedelische rillingen door de zwarte hemel heen en brak de wereld open. Aan mijn voeten lag een van de sledehonden te slapen in de

knisperende sneeuw, ik keek omhoog en dacht alleen nog maar in mogelijkheden.

CARLO

Vroeger viel ik vaak uit bed.

EMIEL

Maar waren er ook kippen?

MARGA

Daar heb ik niet zo op gelet.

KYRA

Volgens mij is het er vis wat de klok slaat.

EMIEL

Vis moet je hier niet eten, iedereen zit er met zijn stinkhanden aan. Sowieso doen ze hier niet veel met eten. Het culinair besef is veel minder dan bij ons.

CARLO

Als je vliegt heb je alles onder controle.

EMIEL

Wat is dat voor ketting?

CARLO

Marga, heb jij wel eens gedroomd over kisten, kasten, kamers, doosjes, bussen, kachels, grotten, schepen, portemonneetjes, handtassen?

MARGA

Ja?

CARLO

Allemaal vagina's.

Marga lacht zenuwachtig.

KYRA

Heb ik op het vliegveld gekocht.

EMIEL

Wat heb je ervoor betaald?

KYRA

Ik heb het gekocht van een meisje.

EMIEL

Wat heb je ervoor betaald?

KYRA

Ze had een hazenlip.

CARLO

Vierhonderd Kyra!

Apen zijn het verhaal van onze schaduwkant.

EMIEL

Wat heb je ervoor betaald?

KYRA

Vierhonderd geloof ik.

EMIEL

Dat is veel te veel.

KYRA

Omgerekend is het bijna niks.

CARLO

Knaagdieren hebben vaak een negatieve betekenis.

EMIEL

Daar gaat het niet om. Als je vierhonderd voor dit soort dingen gaat lopen betalen, gaat niemand je hier serieus nemen. Wil je dat? Dat niemand je serieus neemt?

KYRA

Ze had een hazenlip.

EMIEL

Ze had geen hazenlip, haar ouders hebben haar bovenlip in tweeën gesneden omdat ze dan beter verkoopt. Die zitten jou nu, met zijn drieën, ontzettend hard uit te lachen omdat je vierhonderd betaald hebt voor dat kettinkje. Vind je dat soms leuk? Daar help je ze geen steek verder mee, hoor. Als jij die mensen het gevoel geeft dat het loont om mensen op te lichten, dan gaan ze daar voortaan gewoon mee door. Maar wat doet een klant die zich getild voelt? Die komt niet meer terug. Als je ze niet leert hoe je tot een redelijke prijs komt, met een realistisch verdienmodel, dan raken ze straks zelfs die kettinkjes aan de straatstenen niet meer kwijt. Wil jij dat? Wil jij ze hier nog verder de stront in duwen?

CARLO

Als je met anderen eet, ben je niet eenzaam.

KYRA

Nee, daar ben ik niet op uit.

EMIEL

Nou dan. Ding dan af.

KYRA

Maar het is al zo goedkoop...

MARGA

Lekker brood.

CARLO

Smeer je boter op je brood, ben je succesvol.

EMIEL

Kijk ze recht in de ogen en verzoek ze iets van de prijs af te doen.

KYRA

Man, ze hebben hier amper te vreten!

EMIEL

Vraag ze om korting zeg ik je! Anders krijgen ze nooit respect voor je!

CARLO

Vlees is macht.

MARGA

De jeugd doet hier tenminste iets voor de kost. Onze jeugd wil zich alleen nog maar bezatten. Ze breken bouwketen open en gieten zichzelf vol. Zich bedrinken dat is het enige wat ze nog kunnen.

KYRA

Ze was nog zo klein.

EMIEL

En wat dan nog?

KYRA

Dat vind ik zielig!

CARLO

Sommige groenten roepen bepaalde associaties op. Zoals bloemkool, of wortel.

EMIEL

We hebben een stand en daar kleven verplichtingen aan.

KYRA

De verplichting tot afdingen?

CARLO

Zitten we in de droom een beetje met onze vork te spelen, dan hebben we last van verveling.

EMIEL

Onder andere, ja.

KYRA

En welke dan nog meer?

EMIEL

Dat je dat moet vragen zegt al genoeg.

We zullen onze kennis moeten delen. Dan kunnen ze hier voortaan op eigen benen verder. Wij zijn van nature een volk dat de leiding neemt. Als er een beslissing gemaakt moet worden, kijkt de wereld automatisch naar ons.

KYRA

Als ik jou hoor praten word ik misselijk.

CARLO

Meestal zullen we dromen over 'n auto

EMIEL

Maar het is wel zo. En ik wil helemaal niet zeggen dat dat 'beter' is of 'hoger in de rangorde'. Maar we moeten die leidersrol accepteren. Dat doe jij niet.

KYRA

Het is onzin.

CARLO

Op een vlot rusten we uit van de vermoedenissen van het leven

EMIEL

Zijn er dan geen verschillen tussen de mensen?

Kyra zwijgt.

MARGA

Met mijn buurvrouw is het ook altijd hetzelfde, die...

EMIEL

Even niet, Marga. Nou?

KYRA

Nou, misschien wel, maar...

EMIEL

Nou, dan!

MARGA

Mijn buurvrouw is zo iemand. Als die een neger tegenkomt, gaat ze negeren dat hij een neger is. Dan staat ze dat de hele tijd te ontkennen! Als ik met een neger praat, durf ik hem dat gerust recht in zijn gezicht te zeggen. Zo komen we alleen maar nader tot elkaar.

EMIEL

Precies, Marga.

CARLO

Maar ikzelf droomde eens dat ik in het leger zat en dat ik me in de douche door iedereen liet nemen. Ze bleven maar komen. De pikken kwamen overal vandaan en ik kon er geen genoeg van krijgen.

Alle aandacht op Carlo.

Raar, hè? Geen idee wat dat betekent en ik ben geeneens homo.

Stilte

CARLO

Ja, ik heb me één keer laten bestasten in een zwarte taxi, maar daar werd ik niet warm of koud van. Toen ben ik maar naar huis gegaan.

Stilte

CARLO

Nou ja, betasten... Hij had mijn broek al open en voelde er aan. Toen dacht ik: zou dit het zijn? Meteen daarna dacht ik: wat ben ik aan het doen? En: wie is deze man die naast me zit? Toen heb ik netjes bedankt en ben ik uitgestapt.

Stilte

CARLO

Eehm.

MARGA

Je moet ook niet met snorders meerijden, Carlo. Er kan ik weet niet wat gebeuren.

Stilte

KYRA

Jeetje, Carlo. Mafkees!

CARLO

Ja maar, ik... ik...

KYRA

Ja, jij... jij... Smerige patjakker.

CARLO

Dat moet je niet zeggen.

KYRA

Man, wat kraam jij toch een onzin uit. Kun jij nou nooit eens een keer normaal voor de dag komen?

CARLO

Normaal?

KYRA

Ja! Zonder meteen homo erotische dromen in de groep te beginnen gooien.

CARLO

Ik zal voortaan even melden waar ik over ga dromen.

KYRA

O, kijk maar wat je droomt, hoor. Anders bel je toch gewoon een zwarte taxi om je lusten te kunnen botvieren.

CARLO

Jij gebruikt altijd alles tegen mij.

Eng wijf.

Stilte

Het is toch waar, je bent steeds bezig met zoveel mogelijk pijnlijke informatie over mij te verzamelen zodat je me altijd en overal vast tegen de muur kunt zetten.

KYRA

Dat heet vriendschap.

CARLO

Lekkere vriendschap...

KYRA

Heel erg schattig zo'n hermetisch afgesloten eigen wereldje, Carlo. Heel interessant dat ongrijpbare, maar je moet ook een kéeertje normaal doen. Het is ook wel eens mooi geweest.

CARLO

Sorry, hoor...

KYRA

Nee, geen sorry.

CARLO

Maar...

KYRA

ZEG MAAR EVEN NIETS MEER!

Stilte

MARGA

Is dit een volle maan?

Nee, net niet, volgens mij.

Of wel. Hij lijkt toch wel vol.

Jawel, hij is vol. De maan. Moet ook wel, want vanavond is het feest. Pago

Har.

O, god. Ik heb nu al zin om te dansen.

Je kunt opgaan in een plek. Elke plek heeft zijn eigen karakter. Met zijn eigen grillen en wetten. Als je kijkt naar de kleuren kun je het zien, maar je kunt het ook voelen. Ik ben een keer naar Afghanistan geweest daar voelde ik me donker, zwart, een creatuur der Aarde. Aan de andere kant ben ik een keer naar IJsland geweest, daar was ik wit en klein, haast lichter dan lucht.

EMIEL

Dus als ik het begrijp, kom jij hier 'iets doen', Kyra.

KYRA

Ja, in principe is dat wel de bedoeling, ja.

EMIEL

Helpen?

KYRA

Tja, hoe moet je het noemen?

EMIEL

En wat ga je doen dan?

KYRA

Dat weet ik nog niet.

EMIEL

Dat schiet dan lekker op.

KYRA

Het is ook lastig om iets te doen dat echt van nut is. Dat weet ik heus wel.

Tegenwoordig laten meisjes zich liever een masker van sperma opspuiten om daarmee tegendraads dramatisch de camera in te kijken. Maar zo onverschillig ben ik niet. Zo wil ik niet zijn. Mij maakt het wel iets uit. I care.

EMIEL

Weet je wat ik denk? Jou maakt het ook geen ene zak uit, Kyra.

KYRA

Jawel.

EMIEL

Welnee, joh. Ga toch lekker een biertje drinken. Geniet van je vakantie.

KYRA

Mij maak het uit!

EMIEL

Ja? Echt waar?

KYRA

Ja.

EMIEL

Ja?

Lig jij er echt wakker van, Kyra, of hier een stuwdam komt of niet? Of alle kindertjes op de wereld onderwijs krijgen? Of dat de vrouwen overal gelijke rechten hebben? Hoe het zit met de kindsterfte en of de moeders er een beetje gezond aan toe zijn? Of het drinkwater schoon is en dat de wereldhandel enigszins eerlijk verloopt? Lig jij er wakker van?

KYRA

Lig jij er wakker van?

EMIEL

Ik niet. Ik niet, Kyra. Geen moment. Maar jij ook niet.

MARGA

Nou, ik...

EMIEL

Ja, jij ook niet, Marga. Jij net zo goed niet. Jij hebt je laten omsmelten tot een onthand, sexloos onmens. En altijd op zoek naar een beetje zorgeloze gezelligheid. Als een koe naar een polletje malse klaver. Met je korte koppie.

tegen Carlo Carlo, wat ben je stil, jongen?

Je zegt veel minder dan in het begin!

CARLO

Sorry.

KYRA

Mij maakt het wel uit.

EMIEL

Geen schijn van kans.

Ja, een beetje vierhonderd betalen voor dat kettinkje van je. Als je uit de koele vliegtuigtunnel komt gekropen en meteen oog in oog komt te staan met een lelijk arm meisje met een ontstoken gehemelte, dan schrik je wel. Dan doe je overigens nog niks. Ja, je portemonnee trekken. Maar zelfs dat is nog van een passiviteit waar je 'u'...

Kyra kust Emiel.

Lange, lange stilte

CARLO

Dat je me verlaat prima, maar waarom moet ik dan ook nog helemaal met je mee...

KYRA

Hè hè.

EMIEL

Godverdorie.

CARLO

Ik voel mijn benen niet meer.

EMIEL

Godverdorie.

KYRA

Ik voel me juist heel fit en ik kan uren rennen. Geef me een paar trimpies en ik ben weg.

EMIEL

...

MARGA

Het gaat helemaal niet goed met mij!

EMIEL

...

MARGA

Ik heb helemaal niet vijftien uur geslapen in de trein. Ik ben de hele tijd wakker geweest omdat er niemand was die naast me kwam zitten.

EMIEL

....

CARLO

...

KYRA

...

Emiel af

MARGA

begint te huilen Ik heb eenendertig uur in volstrekte eenzaamheid in de trein gezeten. De hele tijd heb ik geprobeerd eruit te zien als iemand waar je best een tijdje naast zou willen zitten. Het was hartstikke druk in de trein, er moesten mensen staan, maar ze bleven me allemaal op een afstandje aan staan staren...

Carlo sluit zich op op de wc.

MARGA

Niemand kwam naast mij zitten. Waarom niet? Waarom niet? Ze bleven allemaal staan. Ik ben moe en het gaat helemaal niet goed met mij!

KYRA

gaat naast Marga zitten Ik kom naast je zitten.

MARGA

Wil je nog wat eten?

KYRA

Nee. Alsjeblieft niet. Ik heb er mijn buik meer dan vol van.

MARGA

Mijn jongen is verslaafd. Ik heb hem veel zien doen, maar op het eten van een fatsoenlijke maaltijd heb ik hem de laatste jaren niet meer kunnen betrappen. Ik heb hem moeten laten gaan. Als moeder was het niet meer te doen om hem bij me te houden. Als mens is het fijn om te weten dat hij nog bestaat, maar als moeder hield ik het niet meer vol.

KYRA

Met mij gaat het ook niet goed. Echt niet.

MARGA

Mijn zoon is weggegaan en ik weet helemaal niet waar hij nu uithangt.

KYRA

Ik ben ook moe.

MARGA

Niemand wilde naast me zitten.

KYRA

Ik wel.

MARGA

Ja, nu wel.

KYRA

Anders ook.

MARGA

Dankjewel. Dankjewel.

KYRA

Ik weet gewoon niet waar ik moet beginnen... Als ik naar de wereld kijk denk ik: het kan allemaal gewoon zoveel beter.

MARGA

Ik heb het al heel lang koud en ik denk dat ik het nooit meer warm krijg.

KYRA

Ik zal je opwarmen. *omhelst Marga*

MARGA

‘Maak eens een mooie reis!’ Dat zeiden ze tegen me. ‘Je bent er altijd.’

Op een dag stond ik midden in mijn kamer. Het licht kwam van alle kanten tegelijk naar binnen en ik zag alles wat ik had in één oogopslag. Toen dacht ik het. Toen heb ik het gedacht:

‘Alle spullen reizen van over de hele wereld naar me toe, maar ikzelf ben altijd hier. Misschien moet ik er toch eens tussenuit.’

Nou, dat ik gegaan ben hoef ik jou niet te vertellen, anders stonden we hier nu niet zo te kletsen.

Hij was sowieso nooit de makkelijkste, als kind al niet, maar dit had ik nooit verwacht.

Hij zit aan de drank. Hij zit er de hele tijd aan en hij blijft er maar niet vanaf. Als ze me dat toch verteld hadden, twintig jaar geleden, ik had ze niet geloofd. Ze hadden het me kunnen zeggen maar ik had er waarschijnlijk om gelachen toentertijd.

Mijn jongen?

Maar hij zit er wél aan. Het is wel zo.

En dat zeggen de doktoren ook. Dat dat de eerste stap is.

‘Zeg het eerst maar eens een paar keer voor uzelf hardop, mevrouw, dat het zo is. Dan bent u al een heel eind.’

Ik wilde het in eerste instantie helemaal niet zeggen. Dat het zo was. Maar het was wel zo en uiteindelijk heb ik het gezegd. Ik heb het gezegd.

Ik zei dat ik geen contact meer met hem heb. Dat heb ik wel. Ik heb nog nooit zoveel contact met die jongen gehad als nu, om de haverklap stond’ie voor de deur. Hij stond er steeds. Recht voor mijn neus, elke keer weer.

Toen heb ik hem uiteindelijk gevraagd zijn sleutel bij me in te leveren. Ik kon het niet meer aan. Als moeder zijnde.

Als mens had ik hem die sleutel van harte gegund, maar als moeder was het beter om de sleutel van hem terug te vorderen.

’s Avonds, als het buiten zo donker is dat je, door het licht van de lamp niet meer door de ramen naar buiten kunt kijken staat’ie voor mijn huis.

Hij staat voor de ramen en tuurt naar binnen. Als ik naar de keuken ga, loopt hij om het huis heen en bekijkt me door het keukenraam. Meestal zit ik in de woonkamer en kijkt hij hoe ik een film kijk op tv of blader door een boek. Soms kijk ik terug. Ik houd mijn blik strak op de ruit, ik zie natuurlijk alleen mijn eigen weerspiegeling in het raam, maar ik weet dat hij er staat en ik weet dat hij weet dat ik weet dat hij er staat.

Eén keer ben ik opgestaan, mijn boek nog in de hand, en heb mijn voorhoofd tegen de ruit gedrukt om naar buiten te kijken. Ik zag hem recht in zijn ogen.

Ogen die hun kleur verloren hadden, in het donker in ieder geval wel. Zo bleven we minutenlang staan, tot ik naar boven ging om te slapen.

Als ik naar boven ga, voelt hij aan de klink. Als de deur niet op het nachtslot zat, zou hij naar binnen komen. Vlak voor ik in slaap val is het gerammel van de klink het laatste dat ik hoor.

Hij probeert nooit naar binnen toe te breken.

Niets meer

Er was een tijd dat ik geloofde

deze wereld is van mij

Er was een tijd dat ik geloofde

da'k precies wist wat ik zei

Die tijd is lang voorbij

Alles was zwart of wit en goed of fout

en niets ertussenin

Een helder ideaal een eindpunt

en een duidelijk begin

Ik gaf de dagen zin

Ik gaf de dagen zin

Maar ik weet niets meer,

ik weet niets meer,

ik weet niets meer

Alles wat eerst zo logisch leek

voelt nu onzinnig of verkeerd

Wat moet een ander met mijn shit
als het mezelf niet interesseert
Ik heb nog niets geleerd
Ik heb nog niet geleerd

Maar ik weet niets meer,
ik weet niets meer,
ik weet niets meer

En dus hou ik mijn ogen dicht
en blijf ik zitten waar ik zit
Ik tel de dagen af
ik eet ik slaap ik zorg goed voor mijn gebit

Ik weet niets meer,
ik weet niets meer,
ik weet niets meer

KYRA

Carlo, kom eens hier.

CARLO

Nee.

KYRA

Carlo, kom van de wc af.

CARLO

Nee.

KYRA

Carlo. Jeetje, wat flauw. Ik wil je zien. Carlo?

CARLO

Ja.

KYRA

Kom...

CARLO

Neehee.

KYRA

We zijn geen kinderen meer, Carlo.

Sorry dat ik niet perfect kon zijn. We zijn volwassen. Sorry, lieve Carlo. Nu zijn we volwassen. Ik heb het geprobeerd.

Kyra af

CARLO

Sorry. Ik ook sorry. Het was van mij ook niet helemaal fair. Kyra? Kyr?

Marga op met een dekentje

MARGA

Carlo? Carlo?

CARLO

Laat me met rust.

MARGA

Het is ook niet eenvoudig om een levenspartner te vinden.

Carlo sluit zich weer op in de wc.

Stilte

MARGA

Hé, boef...

Stilte

CARLO

Ik ben chocolonely...

MARGA

Het is volle maan.

CARLO

Ja.

MARGA

Ik heb iets dat ik je wil geven.

CARLO

Wat dan?

MARGA

Het is een verassing.

CARLO

Leuk.

MARGA

Het is een deken. Het wordt nacht. Alles koelt af. Kom je hem halen?

CARLO

Nog niet.

MARGA

Ik leg hem voor je deur, ja?

CARLO

Ja.

Kyra op met backpack

MARGA

Wat ga je doen?

KYRA

Ik ga maar even weg.

MARGA

Blijf nog even bij me zitten.

KYRA

Nee. Ik moest maar eens gaan.

MARGA

En Carlo dan?

KYRA

Die wil vast ook even alleen zijn.

MARGA

Arme jongen.

KYRA

Hij redt zich wel.

MARGA

Ik hoop het. Ik hoop het.

Kyra af. Marga loopt naar de wc waar Carlo zit.

MARGA

Carlo?

CARLO

Jahaa.

MARGA

Jeetje. Ik probeer alleen maar te helpen!

CARLO

Ik dank je feestelijk. Mijn god, je bent mijn moeder niet.

MARGA

Nee. Nee, dat is waar. Ik ben je moeder niet. Carlo?

CARLO

Ja?

MARGA

Ik ben je moeder niet.

CARLO

Nee.

Marga af. Carlo op. Demonteert de wc. Carlo af met wc.

4 de rivier

de muzikant Kyra loopt door het bos van het voor haar onbekende land. Eerst wandelt ze. Haar gedachten tolleren, springen rond in haar hoofd, maar fysiek weet zij haar paniek te beteugelen en dwingt zij zichzelf in een rustig gaan.

Maar houdt zij dat lang vol?

Nee. Nee, dat is voor haar niet lang te doen zo.

De gedachten in haar hoofd gaan als zo'n razende tekeer, dat haar lichaam wel moet reageren. In beweging moet komen.

Carlo op

CARLO

Pas net nadat er iets is gebeurd realiseer je je waar je in terecht gekomen bent.

Zo ook Kyra. Het was niet haar bedoeling om ervoor te zorgen dat alle dingen onherroepelijk anders zouden zijn. Maar dat is wel zo. Dat weet ze zeker. Alles is voor altijd anders.

'Wat ik heb gedaan is niet goed,' denkt ze.

'Carlo, Carlo, mijn arme, arme Carlo.'

Marga op

MARGA

Kijk eens om je heen. Kijk eens goed om je heen, Kyra. Want nu zie je pas dat je in een totaal vreemde omgeving bent. Dat je omringd bent door inheemse boomsoorten, door planten en struiken die je nog nooit in je hele leven hebt gezien.

Het is onbekend. En zoals al het onbekende, wekt het de indruk je vijandig gezind te zijn.

Wat doe ik hier? denk je, Kyra. En: welk onheil heeft gemaakt dat ik hier zo terecht gekomen ben? Als een angstdroom.

En Kyra, je wandelpas gaat over in een versnelde pas die je met recht een 'looppas' zou mogen noemen.

EMIEL

De dam. De dam. Die verdoemde dam.

Kan ik iets doen? Is er iets dat ik kan doen?

Die arme mensen. Die arme mensen en Emiel.

Die vuile zak van een Emiel en ik. En Carlo. Carlo.

Kan ik ooit nog naar huis?

Waar kan ik heen? Waar kan ik heen? Waar kan ik nu nog heen?"

de muzikant Etcetera. Etcetera.

Zo gaat het nog wel even door, daar in Kyra's brein. Kyra's gedachten springen zodanig heen en weer, dat het erop lijkt dat ze op slag haar frontale cortex is verloren. Haar gedachten razen en Kyra begint te rennen.

Niet zomaar rennen. Sprinten. Volle bak vooruit. Alsof ze haar gedachten in probeert te halen om ze zo weer onder de duim te krijgen. Om de leidsels weer stevig terug in handen te nemen.

MARGA

Zo rent ze door het woud. Door een van de laatste ongerepte stukken regenwoud van de wereld. Plekken waar de mensen nog geen cultuur hebben bedreven, plekken waarvan je je, als je er je voet neerzet, af kunt vragen of er ooit in de geschiedenis van de wereld één mens geweest is die ook precies op die ene plek zijn voet heeft neergeplant.

EMIEL

Plekken die je in een stad niet hoeft te zoeken. Plekken die schaars zijn.
Hadden wij verf onder onze voetzolen: alles was besmeurd.

CARLO

Na héél, héél lang rennen, raakt Kyra's hoofd onderhand leeg en kan Kyra nog maar één ding bedenken. Is er nog maar één plek waarvan Kyra weet dat ze er heen moet. Naar de rivier. Naar de rivier. Ik moet naar de rivier. Ze probeert zich te oriënteren en rent door en door. Blind van vermoeidheid, met benen die niet meer willen vervolgt ze haar weg. Tot ze aankomt. Ten langen leste. Tot ze haar plek van bestemming gevonden heeft.

de muzikant Tot ze eindelijk arriveert bij de rivier.

Allen af

Kyra rent op en loopt naar het water. Doet haar kettinkje af en legt het naast zich neer. Kyra springt het water in, blijft drijven op haar rug en kijkt naar de hemel. Alle personages komen langs en lijken zich niet bewust te zijn van Kyra's aanwezigheid

Emiel op

EMIEL

Alsof ik niet weet hoe het in elkaar zit. Natuurlijk heb ik zelf ook een vrouw. Ik heb er op een woensdagmiddag mijn jawoord gegeven en op een maandagochtend heeft ze zwijgend haar laatste adem uitgeblazen.

Mij liet ze achter. Samen met mijn zoon. En die is op een gegeven moment ook iets voor zichzelf gaan doen. Allemaal prima. Ik ben niet zo iemand die met natte ogen de wereld in kijkt.

Dat meisje. Zo'n meisje. Wat is dat nou weer voor flauwekul? Zo mooi. Zo jong. En zo ontzettend naïef. Ongeloofwaardig gewoon.

Ze maakt iets in me los. Er verschuift iets in mij. Er begint iets te stromen dat al tijden stil lag.

Emiel kijkt rond.

‘Er verschuift iets in mij. Er begint iets te stromen.’

Ik word oud.

Emiel maakt zijn gezicht nat bij het water.

Emiel af

Carlo op, laat zich op zijn knieën vallen, plant zijn handen in de aarde, vindt Kyra's kettinkje en koestert het.

CARLO

Ergens helemaal achterin in de nacht en helemaal achterin de laatste coupé van de trein heb ik je gevonden. Je zat daar als een klein koud vogeltje in het raam naar jezelf te kijken. En ik? Ik was niemand. Gewoon helemaal niemand. En vanaf toen waren wij samen, en toen, toen pas begon ik in te zien dat het heus wel iets betekende. Om Carlo te zijn.

Zoals wij in die tijd met elkaar omgingen. Ik heb me nooit geschaamd. We stonden poedelnaakt tegenover elkaar, maar schamen daar heb ik nooit over nagedacht. Zoals wij vreeën, god, het leek wel vechten.

Waarom ben ik er weer mee begonnen?

Wanneer ben ik me weer gaan schamen?

Marga is stilletjes gearriveerd bij de rivier en legt haar handen op de schouders van Carlo om hem te troosten. Carlo is in de veronderstelling dat het Kyra is.

MARGA

Je hoeft je niet te schamen.

CARLO

Mijn god, ik schaam me kapot.

Carlo wil af, stuit op Marga

CARLO

Hey!

MARGA

Hey.

CARLO

Hè? O, hey. Sorry, ik dacht dat je iemand anders was.

MARGA

Geeft niks. Dat heb ik zelf ook vaak.

CARLO

Wat doe jij nou hier?

MARGA

Ik dacht ineens: iedereen zal wel naar de rivier gegaan zijn. Ik ga ook maar eens op zoek. Misschien kan ik iets doen. Bijna niet te vinden in het donker, die rivier. Al die paadjes. Kruip door sluip door.

CARLO

Ik ga maar.

MARGA

Wacht even.

Carlo? Sorry dat ik zo nerveus doe. De waarheid is: ik ben nog nooit zo ver van huis geweest. Ik wil alleen maar zeggen: sorry. Ik zal je niet meer lastig vallen. Vanaf nu probeer ik minder te zijn zoals mezelf, okee?

CARLO

Het is goed.

Carlo af. Marga ziet de muzikant.

MARGA

tegen de muzikant Ja, natuurlijk, jongen. Ga maar lekker slapen.

De muzikant af

MARGA

Ga maar lekker slapen, jongen.

Emiel op

MARGA

Emiel!

EMIEL

Marga, zoals je daar staat in dit licht, het doet iets voor je.

MARGA

Heb jij gedronken?

EMIEL

Je bent een prachtige vrouw.

MARGA

Ga slapen.

EMIEL

Ik kan niet slapen.

Stilte

In een bepaald soort film waren we verliefd op elkaar geworden, jij en ik.

MARGA

Ik heb een hekel aan dat soort films.

EMIEL

Ja, ik ook. Ik ook.

MARGA

Emiel. Opzouten.

EMIEL

Mijn liefste. Allermooiste.

MARGA

Laat me toch. Dit is werkelijk weerzinwekkend.

Marga af, Emiel alleen. De muzikant op

EMIEL

Jaja, ik zie je wel. Ik zie je heus wel.

Het leven waait recht door je heen alsof je nauwelijks bestaat.

Het is nacht. Alles koelt af.

Het is een van de meest geslaagde grappen om ons na elke twaalf uur licht, twaalf uur in het donker te zetten.

Het maakt helemaal geen reet uit wat ik tegen jou zeg, hè?

Uit onderzoek is gebleken dat het vogelbekdier het tien minuten onder water uithoudt, maar dat het vogelbekdier na dertien minuten zeker verdronken is.

Het varken heeft een orgasme van dertig minuten, dus tijdens het orgasme van het varken kun je twee vogelbekdieren verzuipen, capiche?

Ja, 't is al goed. Ga maar weer slapen, jongen. Ga maar weer lekker slapen.

Marga op, Emiel af.

Carlo op, ziet Kyra in het water.

CARLO

Ik ben naar het strandje geweest, bij de rivier. Naar het ritueel.

Er stonden mannen te dansen bij het vuur. Ze waren in trance en werkten zich eindeloos in het zweet omdat het volle maan is. Snap jij dat nou?

Er schoot een zin door mijn hoofd:

‘Tegen het onverschillige decor van de eindeloosheid maakt het allemaal geen zak meer uit.’

Nou, dan weet je dat je dronken bent.

Wat was jij aan het doen?

KYRA

Niets. Helemaal niets.

CARLO

O, lekker.

KYRA

Nee, vreselijk.

CARLO

Ik heb jouw kettinkje in het vuur gegooid. Nou, toen had ik het gedaan. Iedereen was boos.

Toen heb ik ze uitgelegd dat we het hier gekocht hadden en dat we er vierhonderd voor betaald hadden enzo. Dat kon ze niks schelen.

Mijn god, elke keer als ik met mijn ogen knipper blijf ik er bijna in hangen.

Ik ben nog nooit zolang opgebleven zonder dat het een feestje is. Ik ga slapen. Maak mij maar wakker als het afgelopen is.

KYRA

Als wat afgelopen is, Carlo?

CARLO

Gewoon alles. Ik ben te laat geboren. Ik had in een ver ver verleden geboren moeten zijn. In Pompeï. Iemand als ik is gemaakt om rustig naar bed te gaan om midden in zijn slaap overvallen te worden door het onheil. Om de ramspoed over zich heen te krijgen, terwijl 'ie nietsvermoedend ligt te slapen en droomt dat 'ie op een heel ander moment op een heel andere plek een heel ander iemand is.

KYRA

Ik geloof niet dat ik daar naast kan liggen, Carlo.

CARLO

O. Blijf jij dan maar staan, Kyra.

KYRA

Nee, ook dat niet. Ik blijf ook niet staan. Ik zorg er vanaf nu voor dat ik in beweging blijf.

CARLO

Waar ga je dan naartoe?

KYRA

Wat ga jij vannacht dromen, Carlo?

CARLO

Geen idee.

KYRA

Precies. Ik weet dus ook niet waar ik naartoe ga.

CARLO

Leven is anders iets anders dan dromen.

KYRA

Als je het goed doet niet. Jij lijkt soms zo ver weg, Carlo.

CARLO

Ik ben hier. Recht voor je neus.

KYRA

Ja. Je bent er altijd.

CARLO

Nou, dan! Wat is dan het probleem?

KYRA

Waarschijnlijk is er geen probleem, Carlo, en ligt het allemaal aan mij. Het is denk ik niet makkelijk om met mij samen te leven.

Ik heb het idee dat ik jou veel beter begrijp dan mezelf.

CARLO

Ik wil gewoon dat het goed met je gaat.

KYRA

Jij bent... Ik bedoel...

De laatste keer dat er iemand zoveel moeite voor me deed als jij werd ik geboren.

Sorry voor wat ik heb gedaan, Carlo.

CARLO

Ach. Er zijn maar weinig mensen die iets durven doen, dat blijkt wel uit alle mensen die van de zijlijn staan te roepen dat het best brutaler mag.

KYRA

Ik denk niet dat er veel te verwachten valt van ons. Wij zijn niet de generatie die grote dingen mee gaat maken. Wij zijn niet de laatste generatie die de aarde definitief in de vernieling helpt of de zon zal zien doven. Elke generatie denkt dat het de laatste is en dat de rampspoed over hem heen zal vallen dat het doek definitief over de mensheid werpt. Maar dat is teveel eer voor ons, zo gevaarlijk zijn wij niet. Wij slopen deze aarde een heel klein beetje meer met de enthousiaste hardhandigheid van een onervaren iemand. Want wij zijn te klein om aan het einde te kunnen overzien of het allemaal een beetje geholpen heeft, dat leven van ons. Zelfs na honderd jaar zijn wij niet in staat om over het leven heen te kijken. Mag ik je vasthouden.

CARLO

Met mij komt het wel goed.

KYRA

Maar mag ik je vasthouden.

CARLO

Ja.

KYRA

Ik wist even niet meer precies hoe ik je vast moest houden.

CARLO

Kwestie van niet loslaten.

Innige omhelzing. Dan laat Carlo Kyra los.

CARLO

Succes Kyra.

KYRA

Dankjewel. Jij ook.

Een kus. Kyra weg. Carlo loopt Kyra een eindje achterna. Blijft ergens staan als een zoutpilaar en kijkt haar voor eeuwig na. Marga op. Blijft staan als een zoutpilaar en kijkt naar Carlo.

MARGA

Ik heb suizende oren van de slaap, maar ik kan er maar niet van slapen...

Emiel op

EMIEL

Het wordt dag.

MARGA

Man, wat spook je rond.

EMIEL

Ik kan niet slapen.

MARGA

Ga slapen.

EMIEL

Ik stond je al een tijdje te bekijken.

Zoals jij daar stond. Als een zoutpilaar. Alsof je vervloekt was. Alsof je je midden in de hel bevond. Beangstigend. Ik durfde je eigenlijk nauwelijks aan te spreken. Maar er was iets in mij. Ik moest het doen.

MARGA

Mannen die op hun intuïtie leven. Ik haat de moderne tijd.
Emiel gaat naast Marga staan. Kijkt met haar blikrichting mee.

EMIEL

Ze zijn weg, hè?

MARGA

Zij wel. Hij niet.

EMIEL

Tja. Dat zat er dik in. Waar denk je aan?

MARGA

Aan thuis. Hoe zou het nu thuis zijn. Hoe laat is het daar nu?

EMIEL

Vier uur 's nachts.

MARGA

Iedereen slaapt.

EMIEL

Bijna iedereen.

MARGA

De straten waar we wonen zijn donker.

EMIEL

Hier komt de zon op.

MARGA

Tja.

EMIEL

Tja... Waarom blijven we niet gewoon op één plek? Als een zonnebloem die door de zon uit de grond getrokken wordt, een tijdje dankbaar naar zijn schepper staart en weer terugvalt in de aarde.

MARGA

Slaap lekker, Emiel.

EMIEL

lacht Sorry. Ik ben kalm.

MARGA

Laten we er maar over ophouden.

EMIEL

Ja, het is alweer dag.

MARGA

De zon komt op.

EMIEL

Hou 'm maar eens tegen.

MARGA

Laat hem maar komen.

EMIEL

Tja...

Stilte

Voor niks gaat de zon op.

Een geschenk uit de Hemel

Je ziet de grond onder je voeten

Je ziet de wolken in de lucht

Je voelt het vuur onder de aarde

Je voelt de zuurstof als je zucht

Je voelt de warmte van het zonlicht

Je ziet hoe hoog de bomen zijn
Je ziet de golven op het water
Je denkt: de mensen zijn zo klein

Tel de jaren van de sterren
Denk aan het reizen van hun licht
Wacht niet op een wonder
Een geschenk uit de hemel
want het is geen gezicht
Veeg de tranen uit je ogen
Haal die grijns maar van je smoel
En wanner er woorden komen
Bespaar me liever je gevoel

Tel de jaren van de sterren
Denk aan het reizen van hun licht
Wacht niet op een wonder
Een geschenk uit de hemel
want het is geen gezicht

Wat wou je doen dan?
Met je regenjas aan
Wou je gaan collecteren
Politiek gaan studeren
Of gewoon blijven staan?

Tel de jaren van de sterren

Denk aan het reizen van hun licht
Wacht niet op een wonder
Een geschenk uit de hemel
want het is geen gezicht
het is geen gezicht
het is geen gezicht

Een geschenk uit de Hemel van Berg&Bos ging in première op Terschelling tijdens OEROL op 13 juni 2014

Met: Maurits van den Berg, Wanda Eyckerman, Jan Groenteman, Martijn Nieuwerf en Mirjam Stolwijk

Regie: Erik Snel

Muziek: Jan Groenteman

www.tgbergenbos.nl

Een geschenk uit de Hemel wordt mede mogelijk gemaakt door: Fonds Podiumkunsten, Amsterdams Fonds voor de Kunst, Prins Bernhard Cultuurfonds, SNS REAAL Fonds, Stichting Melanie & Het Lab

Rik van den Bos (1982) creëert in zijn toneelstukken onthechte, geïsoleerde situaties waarin hij verhalen vertelt die zich achter de muren van onze samenleving afspelen. Hij schrijft o.a. voor Ro theater, NNT, Toneelgroep Oostpool, Toneelschuur-producties, Firma Riex Swarte, de Veenfabriek en Lunchtheater Bellevue.

In 2010 ontving hij het Charlotte Köhler Stipendium voor zijn eerste drie toneelteksten. Samen met theatermaker Maurits van den Berg richtte hij toneelgroep Berg&Bos op.

www.tgbergenbos.nl

Toneelwerk

*Een geschenk uit de Hemel** – 2014

I See you – 2014

Cookies – 2014

*Drive-in** – 2013

Vreugdetranen drogen snel – 2013

In Limbo – 2013

De Jazzbarones – 2013

Mijn Ede – 2012

Mr Jones – 2012

*Solness** – 2012

*Het jaar van de Schlager** – 2011

Uittocht – 2011

Fietsen – 2010

*Wij zijn grijs gebied**– 2010

*Berm**– 2009

*Teksten verschenen in de reeks van De Nieuwe Toneelbibliotheek (nummers 230, 193, 121, 120, 66, 23)